

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ.

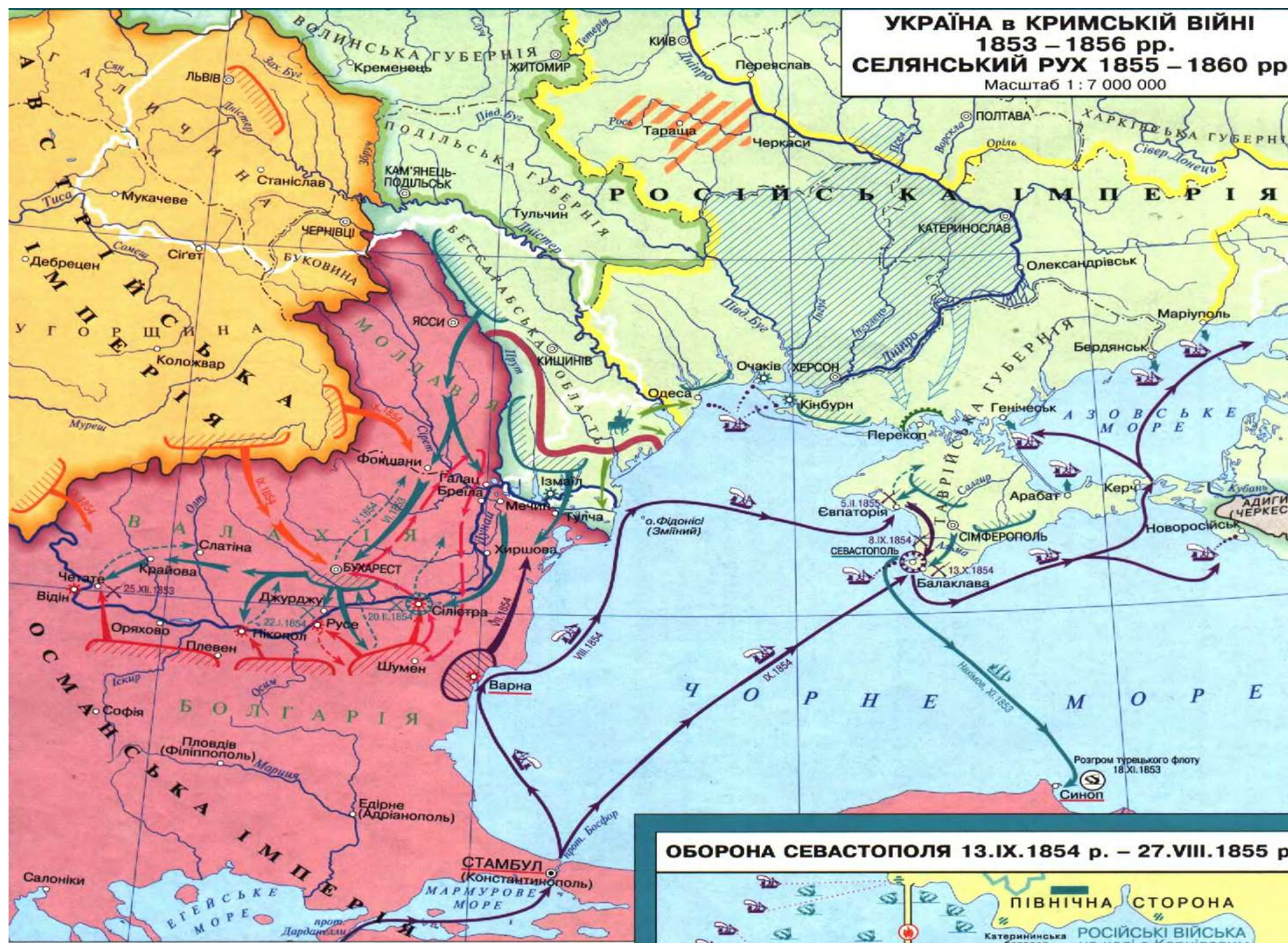
Повний курс підготовки до ЗНО

Тема 15.

*Наддніпрянська Україна
у другій половині XIX ст.*

КРИМСЬКА ВІЙНА

КРИМСЬКА ВІЙНА (1853-1856)

Османська імперія,
Великобританія,
Франція,
Сардинське королівство

Російська імперія

ОБОРОНА СЕВАСТОПОЛЯ 13.IX.1854 р. – 27.VIII.1855 р.

ПАРИЗЬКИЙ МИР 1856 РОКУ

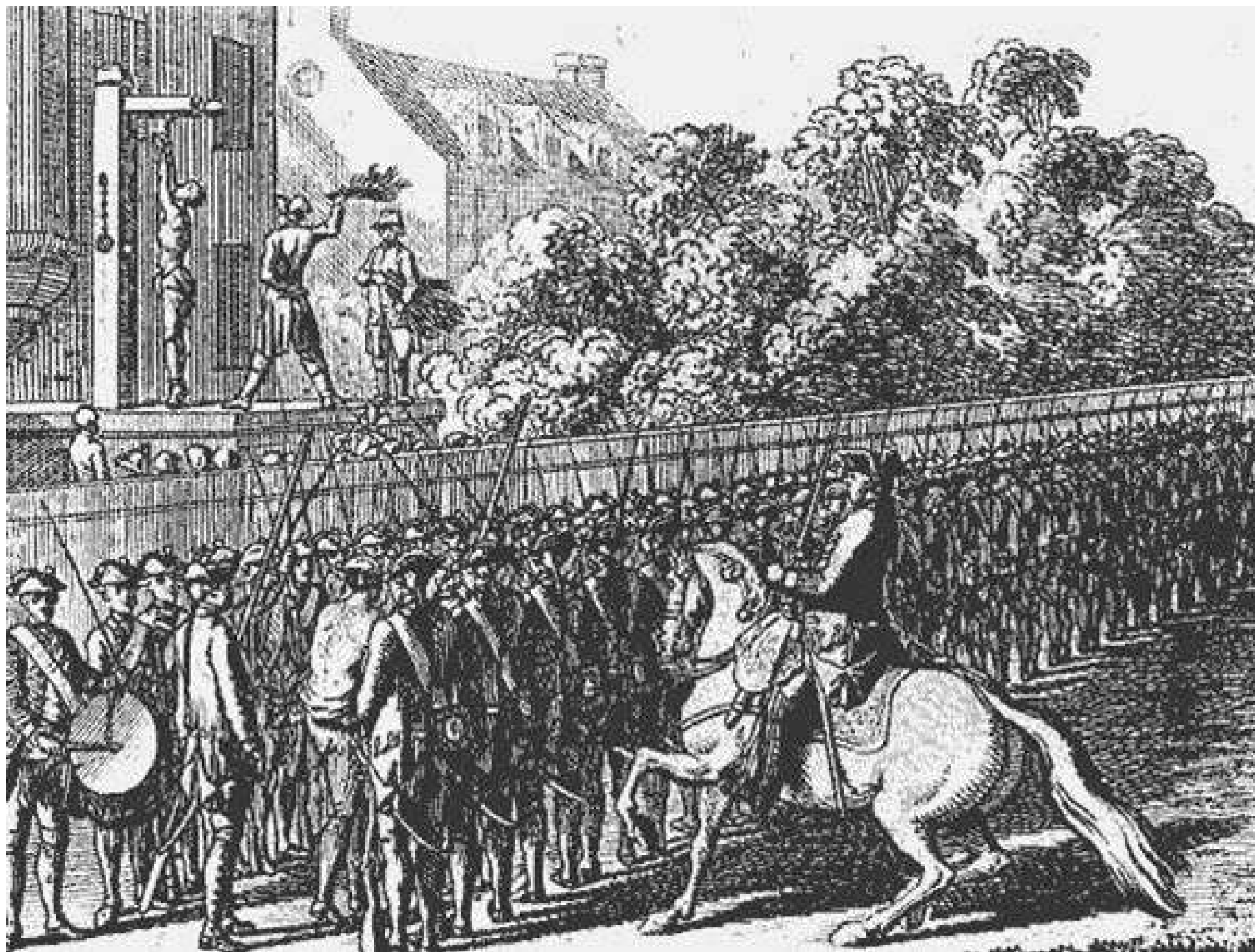
Гирло Дунаю поверталося
до Османської імперії (острови в дельті Дунаю)

Росія втратила частину Південної Бессарабії

Росія відмовлялася від зазіхань
на Балкани та Чорноморські протоки

АНТИКРІПОСНИЦЬКИЙ РУХ “КИЇВСЬКА КОЗАЧЧИНА” 1855 р.

СЕЛЯНСЬКА РЕФОРМА 1861 РОКУ

БОЖІЄЮ МИЛОСТІЮ
МЫ, АЛЕКСАНДРЪ ВТОРЫЙ,
ИМПЕРАТОРЪ И САМОДЕРЖЕЦЪ
ВСЕРОССИЙСКІЙ,
ЦАРЬ ПОЛЬСКІЙ, ВЕЛИКІЙ КНЯЗЬ ФИНЛЯНДСКІЙ,
и прочая, и прочая, и прочая.

Объявляемъ всѣмъ **НАШИМЪ** вѣроподданнымъ.

Божіимъ Провидѣніемъ и сдѣланнымъ законамъ: престолонаследія бывъ признаны на прародительскій Всероссійскій Престолъ, въ соответствии сему призванію **МЫ** положили въ сердце **СВОЕМЪ** обѣтъ обнимать **НАШЕЮ** Царскою любовію и попеченіемъ всѣхъ **НАШИХЪ** вѣроподданныхъ великаго званія и состоянія, отъ благородно владѣющаго мечемъ на защиту Отечества до скромно работающаго ремесленнымъ орудіемъ, отъ проходящаго высшую службу Государственную до проводящаго на полѣ борозду сохою или плугомъ.

Видя въ положеніе званій и состояній въ составѣ Государства, **МЫ** усмотрѣли, что Государственное законодательство, дѣятельно благоустроивъ высшія и среднія сословія, опредѣляя ихъ обязанности, права и преимущества, не достигло равномерной дѣятельности въ отношеніи къ людямъ крѣпостнымъ, такъ называемымъ потому, что они, частію старыми законами, частію обычаями, потонувшими укрѣплены подъ властію помѣщиковъ, на которыхъ съ тѣмъ вѣстѣю лежитъ обязанность устроить ихъ благосостояніе. Права помѣщиковъ были дондѣшъ обширны и не опредѣ-

ФЕОДАЛЬНІ ПЕРЕЖИТКИ

Карикатура
сатиричного журналу
«Шершень»
на селянську реформу
1861 р.

Викупні платежі селян

Стан “тимчасовозобов’язаних”

СУДОВА РЕФОРМА 1864 РОКУ

Суд присяжних

Відкритість і гласність
судових засідань

Незалежність судів
від адміністративних органів

Змагальність сторін
(адвокат – прокурор)

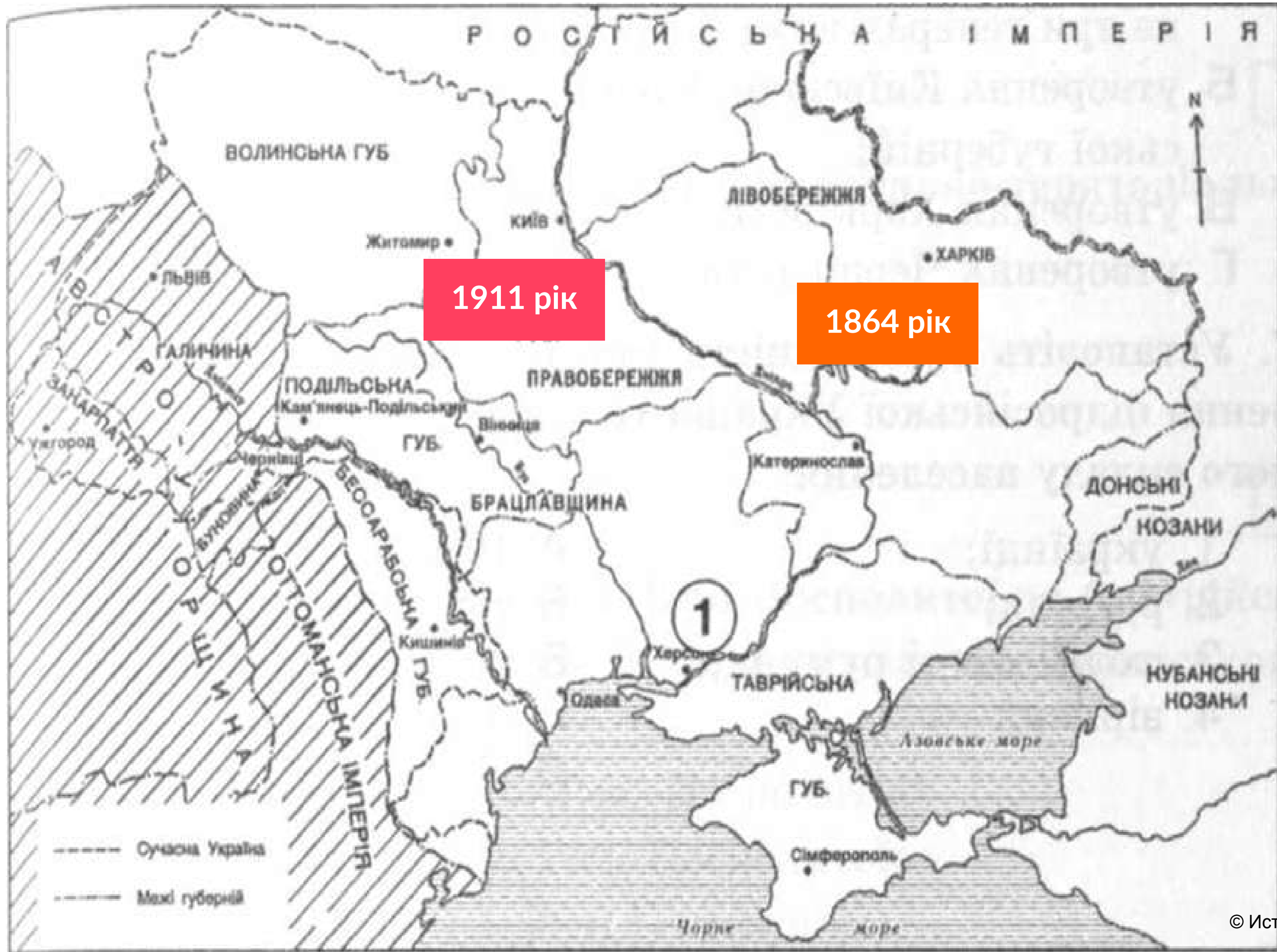

Суд присяжних

ЗЕМСЬКА РЕФОРМА 1864 РОКУ

СУТЬ ЗЕМСЬКОЇ РЕФОРМИ

ОСВІТНЯ РЕФОРМА 1864 РОКУ

Запровадження
єдиної системи
початкової освіти

Створення
класичних
гімназій

РЕФОРМА ЦЕНЗУРИ 1865 РОКУ

Створені
спеціальні органи
цензури

РЕФОРМА МІСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ (1870 РІК)

Розпорядницькі функції в містах покладалися на міські думи, а виконавчі – на міські управи.

Виборчі права мали власники майна, які сплачували податки.

Міські органи самоврядування займалися питання благоустрою міст, розвитком торгівлі, промисловості та освіти.

Будинок Харківської міської думи

ВІЙСЬКОВА РЕФОРМА (1862 – 1874 рр.)

1874 рік: заміна рекрутських наборів загальною військовою повинністю

Рекрутські
набори

Загальна
військова повинність

**Будинок
Державного банку**

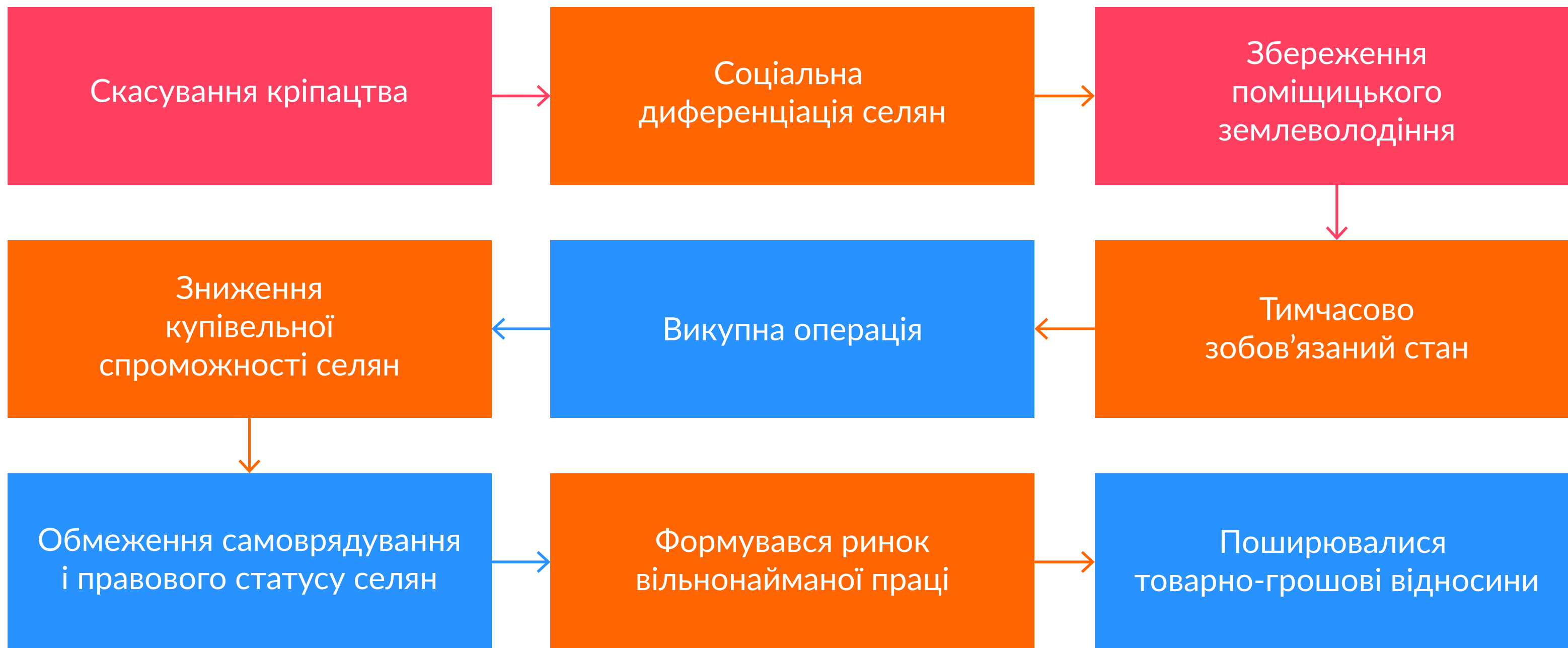
Створено
Державний банк Російської імперії.

Публікуються дані
Державного бюджету.

Введено єдиний ревізійний центр.

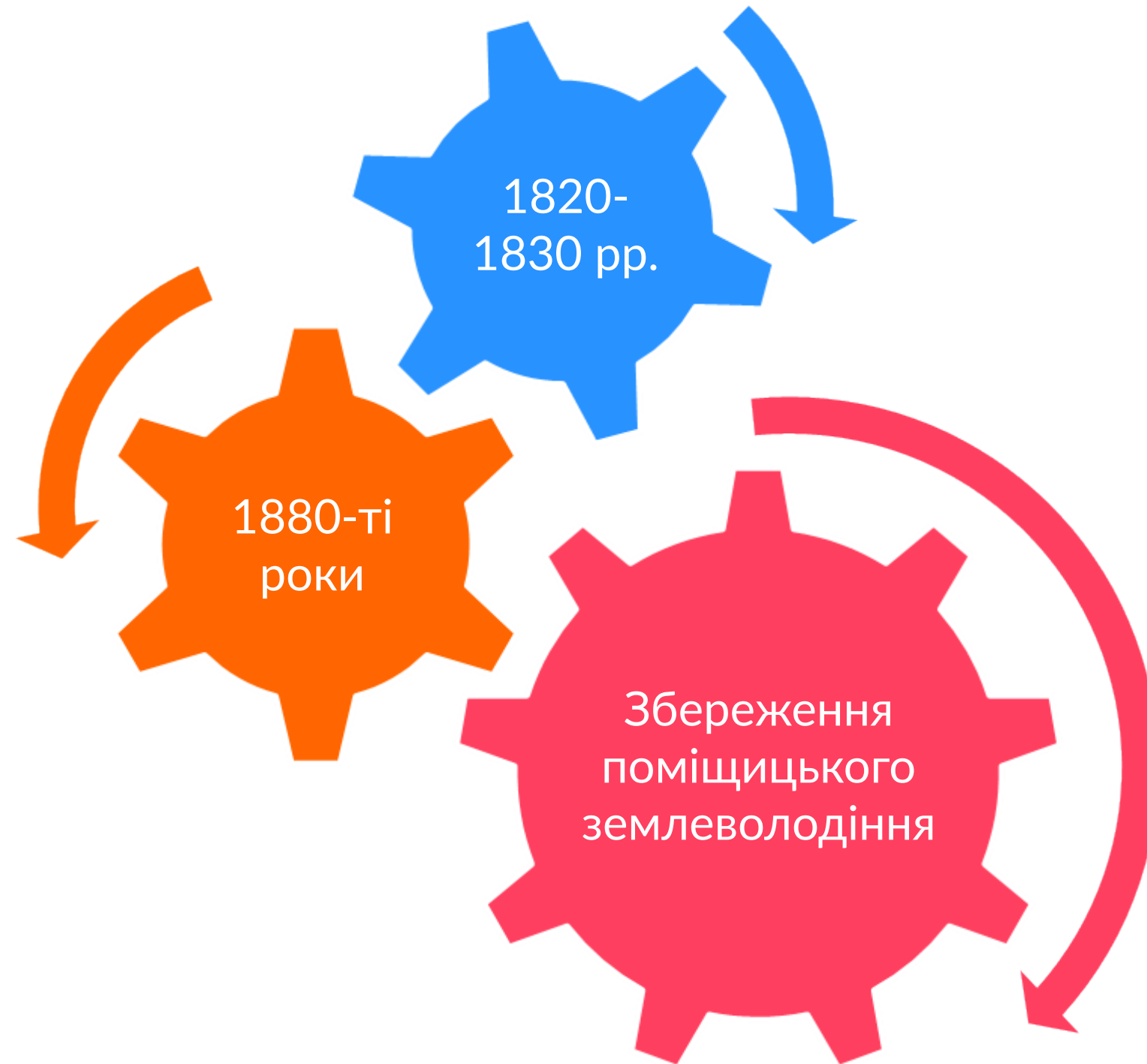

НАСЛІДКИ СЕЛЯНСЬКОЇ РЕФОРМИ

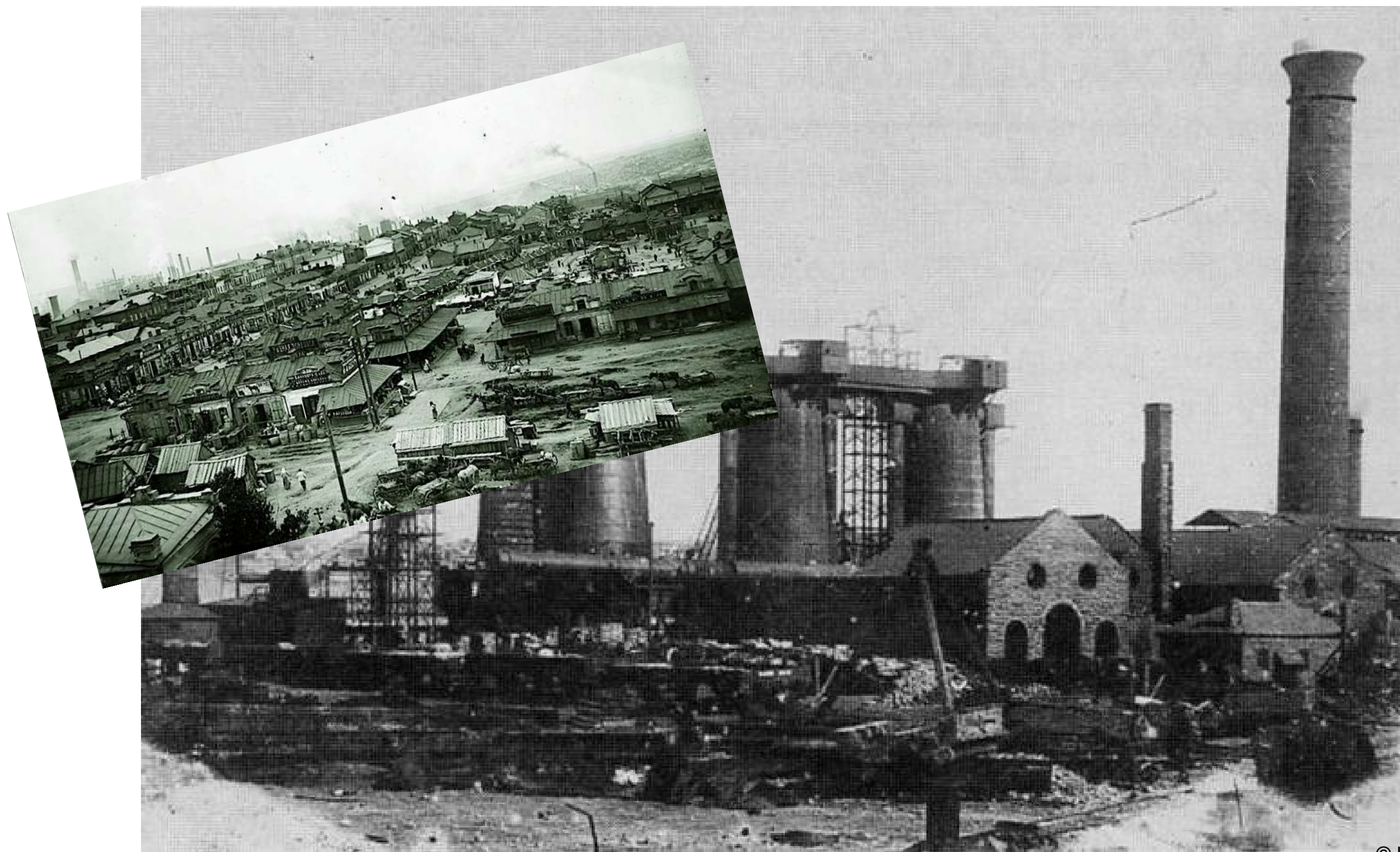

РЕЗУЛЬТАТ ПРОВЕДЕННЯ РЕФОРМ

ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ

ГРОМАДІВСЬКИЙ РУХ. САНКТ-ПЕТЕРБУРЗЬКА ГРОМАДА (1859)

Микола
Костомаров

Пантелеймон
Куліш

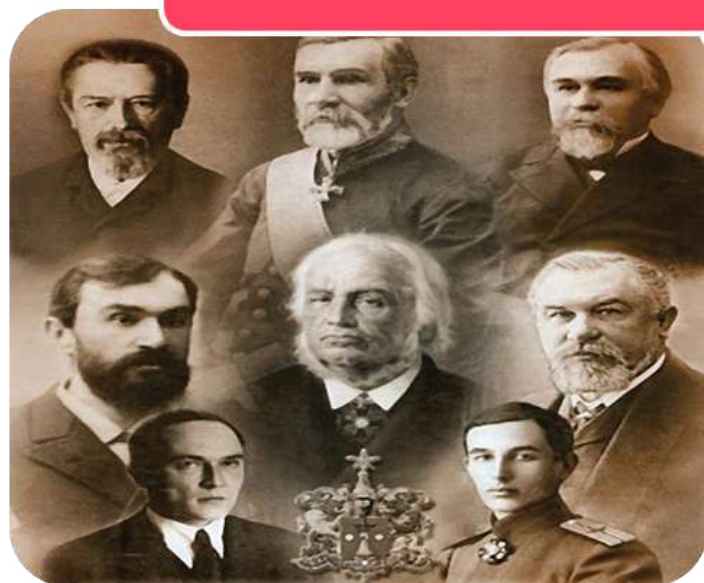
Василь
Білозерський

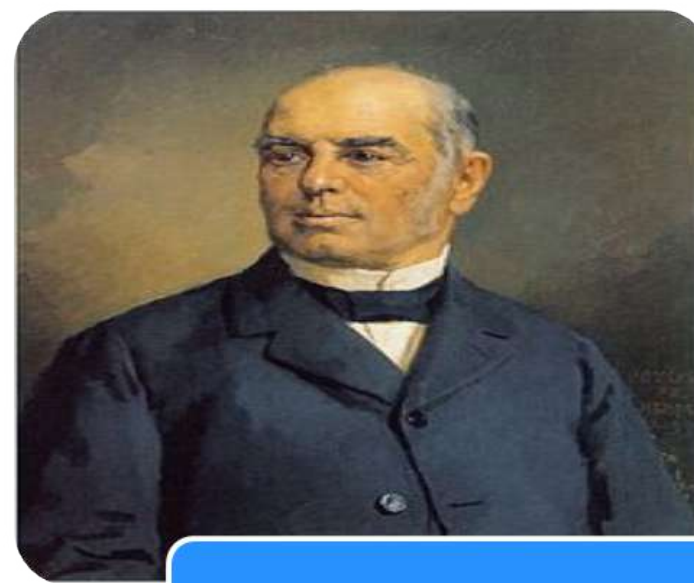
“ЦУКРОВА РЕВОЛЮЦІЯ”

Симиренки

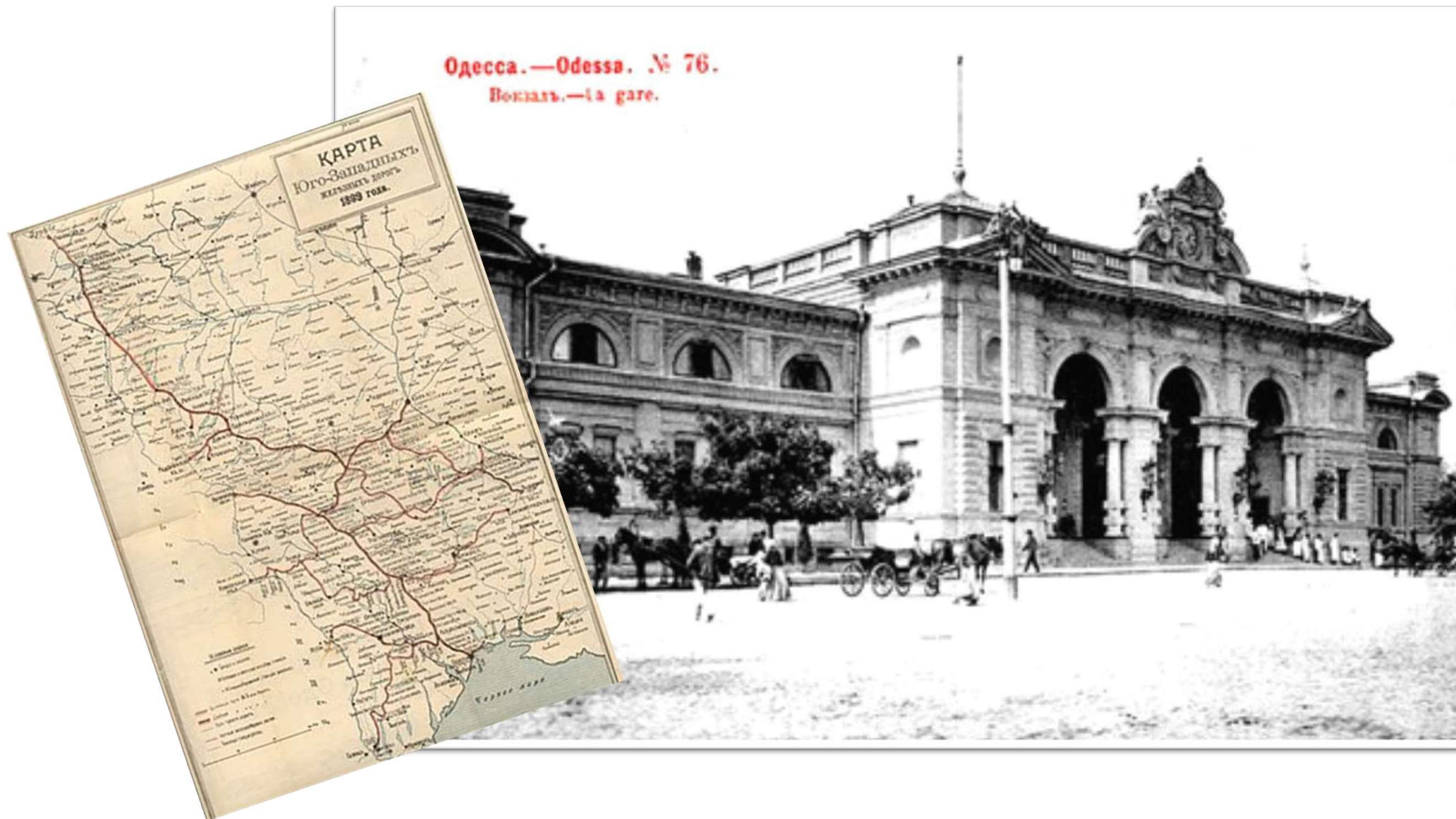
Терещенки

І. Харитоненко

ПЕРША ЗАЛІЗНИЦЯ “ОДЕСА – БАЛТА” (1863 – 1866 рр.)

КИЇВСЬКА ГРОМАДА (1861)

Володимир
Антонович.
Професор
історії

Павло
Чубинський.
Етнограф.
Автор слів
державного
гімну України

Павло
Житецький.
Мовознавець.
Педагог.
Громадський
діяч

ВАЛУЄВСЬКИЙ ЦИРКУЛЯР 1863 р.

*Циркуляр министра внутренних дел П. А. Валуева
Киевскому, Московскому и Петербургскому
цензурным комитетам от 18 июля 1863 г.¹*

Давно уже идут споры в нашей печати о возможности существования самостоятельной малороссийской литературы. Поводом к этим спорам служили произведения некоторых писателей, отличавшихся более или менее замечательным талантом или своею оригинальностью. В последнее время вопрос о малороссийской литературе получил иной характер вследствие обстоятельств чисто политических, не имеющих никакого отношения к интересам собственно литературным. Прежние произведения на малороссийском языке имели в виду лишь образованные классы Южной России, ныне же приверженцы малороссийской народности обратили свои виды на массу непросвещенную, и те из них, которые стремятся к осуществлению своих политических замыслов, принялись, под предлогом распространения грамотности и просвещения, за издание книг для первоначального чтения, букварей, грамматик, географий и т. п. В числе подобных деятелей находилось множество лиц, о преступных действиях которых производилось следственное дело в особой комиссии.

В С.-Петербурге даже собираются пожертвования для издания дешевых книг на южнорусском наречии. Многие из этих книг поступили уже на рассмотрение в С.-Петербургский цензурный комитет. Немалое число таких же книг представляется и в Киевский цензурный комитет. Сей последний в особенности затрудняется пропуском упомянутых изданий, имея в виду следующие обстоятельства: обучение во всех без изъятия училищах производится на общерусском языке и употребление в училищах малороссийского языка нигде не допущено; самый вопрос о пользе и возможности употребления в школах этого наречия не только не решен, но даже возбуждение этого вопроса принято большинством малороссиян с негодованием, часто высказывающимся в печати. Они весьма основательно доказывают, что никакого особенного малороссийского языка не было, нет и быть не может, и что

¹ Впервые опубликован М. К. Лемке в кн. «Эпоха цензурных реформ 1859—1865 гг.» (СПб., 1904). С. 302—304.

**Міністр внутрішніх справ
Петро Валуєв**

СТАРА КИЇВСЬКА ГРОМАДА (1870)

СТАРА КИЇВСЬКА ГРОМАДА (1870)

**Володимир
Антонович**

**Михайло
Драгоманов**

**Тадей
Рильський**

ЦИТАТА З ВАЛУЄВСЬКОГО ЦИРКУЛЯРА

«...Видання книг малоруською мовою як духовного змісту, так і навчальних, і взагалі для першопочаткового читання народу, припинити...»

Південно-Західний відділ
Російського географічного
товариства
(1873-1876)

Історики:
В.Антонович,
М.Драгоманов

Правознавець:
О.Кістяківський

Економіст:
М.Зібер

Етнографи:
Ф.Вовк,
О.Русов

Композитор:
М.Лисенко

ЧАСОПИС “КИЕВСКИЙ ТЕЛЕГРАФ” (1874-1875 гг.)

МИХАЙЛО ДРАГОМАНОВ

БРАТСТВО ТАРАСІВЦІВ

**Іван
Липа**

**Микола
Міхновський**

**Борис
Грінченко**

БРАТСТВО ТАРАСІВЦІВ (1891)

Братство тарасівців – таємна політична організація, створена в Полтаві 1891 р. Її учасники дали клятву на могилі Кобзаря, де присяглися всіма засобами поширювати серед українців його безсмертні ідеї.

Девіз: «Не ми будемо,
коли Вкраїні волій долі не здобудемо!»

ЕМСЬКИЙ УКАЗ 1876 р.

Емський указ – розпорядження імператора Олександра II від 18 травня 1876, підписане в Бад-Емсі і спрямоване на витіснення української мови та дезорганізації українського руху в Наддніпрянщині.

«...не допустити ввезення в межі імперії без окремого на те дозволу... будь-яких книг і брошур, що видаються за кордоном малоросійською говіркою; ...припинити видання газети “Киевский телеграф”... »

Анархізм

Пропагандистський напрям

Шлях змови

1874 РІК – АКЦІЯ “ХОДІННЯ В НАРОД”

“ЧИГИРИНСЬКА ЗМОВА”

Яків Стефанович

Чигиринська змова 1877 — спроба селянського повстання, підготованого гуртком революціонерів-народників «Таємна дружина» в Чигиринському повіті Київської губернії.